

Намоз ўқимаганларнинг гуноҳларини ёзиб турувчи қалам

13:30 / 05.07.2020 4109

عَنْ مَلِكِ بْنِ عَدِيٍّ قَالَ سَأَلْتُ أبا عبد الله عليه السلام عن رجل لم يصلي في يومه من رمضان ولا في غيره من سنة ولا من غيرها من السنين قال لا يضره شيء من ذلك ما لم يصلي في يومه من رمضان ولا في غيره من سنة ولا من غيرها من السنين

عَنْ أَحْمَدَ بْنِ حَبِيبٍ قَالَ سَأَلْتُ أبا عبد الله عليه السلام عن رجل لم يصلي في يومه من رمضان ولا في غيره من سنة ولا من غيرها من السنين قال لا يضره شيء من ذلك ما لم يصلي في يومه من رمضان ولا في غيره من سنة ولا من غيرها من السنين

Али розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Қалам уч (тоифа) дан кўтарилган: уйқудагидан, токи уйғонгунича, ёш боладан, токи эҳтилом бўлгунича, жиннидан, токи ақли киргунича», дедилар».

Абу Довуд ва Насайи ривоят қилганлар. Ҳоким саҳиҳ, деган.

Шарҳ: Ушбу ҳадиси шарифдаги қаламдан мурод, таклиф қаламидир. Шаръий амалларни – таклифларни бажармаган кишиларнинг, жумладан, намоз ўқимаганларнинг гуноҳларини ёзиб турувчи қаламдир.

Ушбу қалам уч тоифа одамдан кўтарилган бўлиб, улар томонидан шариат таклифлари бажарилмаса ҳам, гуноҳ ёзилмас экан.

1. «Уйқудагидан, токи уйғонгунича».

Чунки уйқудаги одамнинг ихтиёри ўзида эмас. Унда ҳушёрлик, бир нарсани идрок қилиш етишмайди. Шунинг учун у шариат таклифларини қилмаса ҳам, гуноҳкор ҳисобланмайди.

2. «Ёш боладан, токи эҳтилом бўлгунича».

Балоғат ёшидан кичик ёшдаги болаларнинг ақлий ва жисмоний камолоти бўлмайди. Шунинг учун ҳам уларнинг шаръий таклифларни бажаришлари мажбурий эмас. Мабодо ўша таклифларга хилоф қилсалар, гуноҳ ёзилмайди.

3. «Жиннидан, токи ақли киргунича».

Жинни одам ҳам аҳли таклиф эмас. Шунинг учун ҳам Ислонда, намознинг саҳиҳ бўлиш шартлари балоғатга етганлик ва ақлга боғлиқ, дейилади.

Ҳамма далилларни ўрганиб чиққан уламоларимиз «Намознинг вожиб – фарз бўлиши учун зарур шартлар учтадир: мусулмон бўлиши, балоғатга етганлиги ва оқил», дейдилар.

«Ҳадис ва ҳаёт» китобидан